

29.04.2003

Kauppa- ja teollisuusministeriö
Valtion teknillinen tutkimuskeskus

VALTION TEKNILLISEN TUTKIMUSKESKUKSEN TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2002

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2002 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä kauppa- ja teollisuusministeriölle että Valtion teknilliselle tutkimuskeskukselle. Tilintarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja, JHTT Maija Arra. Tarkastukseen on osallistunut tarkastaja Outi Grönlund. Järjestelmätarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja Raija Holopainen. Tilintarkastusta on valvonut tarkastuspäällikkö Markku Heikkinen ja järjestelmätarkastusta tarkastuspäällikkö, CISA Pentti Mykkänen.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muuhun laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot ja laskelmien tarkastelu

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, onko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot laadittu olennaisilta osin oikein.

Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen toimintamenomomentin 32.20.22 määrärahaa on käytetty vuoden 2002 aikana talousarvion vastaisesti omarahoitusosuutena kahteen Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitettuun hankkeeseen yhteensä noin 1,1 milj. euroa ja kolmeen Euroopan sosiaalirahastosta rahoitettuun hankkeeseen yhteensä noin 0,03 milj. euroa. Omarahoitusosuudet olisi tullut rahoittaa valtion talousarviossa valtion rahoitusosuuksiin tarkoitetuilta erillisiltä koontimomenteilta. Vuoden 2001 tilintarkastuskertomuksessa Valtion teknillistä tutkimuskeskusta oli huomautettu vastaavanlaisesta talousarvion vastaisesta menettelystä.

Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen pitkäkestoisten tutkimusprojektien kirjauksissa suoriteperusteisuus ei ole toteutunut valtion talousarvioasetuksen 42 d §:n edellyttämällä tavalla. Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen ennakoitua heikompi tulokertymä ja pitkäkestoisten tutkimusprojektien etupainotteinen tuloutusmenettely kirjanpidossa ovat yhdessä aiheuttaneet vakavan riskin vuoden 2002 talousarviossa toimintamenoihin myönnetyn nettomäärärahan riittävydelle. Pitkäkestoisten tutkimusprojektien kirjaamis- ja tilinpäätösmenttely ei ole myöskään ollut Valtiokonttorin tilinpäätössohjeen mukainen. Asiasta on huomautettu myös aikaisemmissa tilintarkastuskertomuksissa.

Tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat talousarvion toteutumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta sekä taseesta, on tarkastuksessa todettu muutoin laadituiksi säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on tarkastuksessa todettu esitetyiksi talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla lukuun ottamatta liitettä 19, jota ei ole laadittu.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu talousarvioasetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus ja maksullisen toiminnan kannattavuustiedot

Tuloksellisuuden kuvauksen taloudellisuus-, tuottavuus-, kustannus-, ja suoritustietojen sekä kustannusvastaavuuslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa ja edellä mainittujen tietojen perustana olevaa laskentatointa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältävätkö tuloksellisuuden kuvaus ja kustannusvastaavuuslaskelmat olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot. Tarkastus ei ole kohdistunut tilinpäätöksen vaikuttavuustietoihin.

Tuloksellisuuden kuvauksessa tulosalueittaisia suoritettietoja ei ole esitetty. Taloudellisuus- ja tuottavuuskehitystä korvaavat tulosalueittaiset kustannustiedot sekä kustannusvastaavuuslaskelmassa esitetyt tiedot ovat muutoin riittävät ja luotettavat.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyysissä ja tarkastettu laskenta-toimen, valtuusseurannan ja tilinpäätöksen tarkastuksen yhteydessä sekä toiminnanohjauksen tietojärjestelmän tietoturvallisuutta koskevassa tarkastuksessa.

EU-rakenerahastohankkeiden omarahoitusosuuksien maksamista toimintamenomomentilta talousarvion vastaisesti ja pitkäkestoisten tutkimusprojektien kirjaamis- ja tilinpäätösmenettelyistä esitettyjä huomautuksia on pidettävä myös sisäisen valvonnan puutteina.

Palkkahallinnon sisäisen valvonnan tarkastuksessa ja maksupisteiden tarkastuksissa havaittujen puutteiden korjaamiseksi on ryhdytty asianmukaisiin toimenpiteisiin.

Tietojärjestelmätarkastuksessa on tuotu esiin kehittämistarpeita, joista keskeisimmät liittyvät tuotantolaitteen ja järjestelmän käytön valvontaan sekä järjestelmän dokumentointiin.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuun ottamatta talousarvioasetuksen 42 d §:n tarkoittamasta suoriteperusteisuudesta poikkeavia kirjaamis- ja tilinpäätösmenttelyjä sekä menettelyä, jossa Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen toimintamenomomentin määrärahaa on käytetty talousarvion vastaisesti EU-rakenerahastohankkeiden omarahoitusosuuksien maksamiseen.

**ILMOITUSVELVOLLISUUS VALTIONTALOUDEN
TARKASTUSVIRASTOLLE**

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen tulee ilmoittaa tarkastusvirastolle 15.8.2003 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt muuttaakseen pitkäkestoisten tutkimusprojektien kirjaamis- ja tilinpäätösmenettelyn voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaisiksi sekä varmistakseen valtion talousarvion mukaisen menettelyn noudattamisen EU-rakennerahastohankkeissa.

Tarkastusneuvos, JHTT

Erkki Mäki-Ranta

Ylitarkastaja, JHTT

Maija Arra

TIEDOKSI Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Kauppa- ja teollisuusministeriön kansliapäällikkö
Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen pääjohtaja
Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen hallituksen jäsenet
Valtiokonttori